

ВПЛИВ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТРЕСУ НА ЗМІНИ СКЛАДУ РОТОВОЇ РІДИНИ У МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ

ЦУБЕР В.Ю.

*Українська медична стоматологічна академія, Полтава;
e-mail: victoriya.tsuber@gmail.com*

Вплив стресорних факторів на організм обумовлює розвиток ряду психосоматичних захворювань, але механізми, що відповідають за реалізацію ушкоджуючого впливу стресу в залежності від типу реагування організму, ще недостатньо висвітлені.

Метою дослідження було визначення впливу психоемоційного стресу (екзамен) на розвиток патологічних змін у ротовій рідині молодих людей та залежності цих змін від типу реагування особистості.

Методи дослідження. Спостереження проводили на 36 молодих людях (студенти ВНЗ) обох статей. Нестимульовану ротову рідину у стані психоемоційного напруження збирали безпосередньо перед початком екзамену (дослідна група). Ці ж студенти склали контрольну групу: збір нестимульованої ротової рідини здійснювали в стані відносного спокою за два тижні до проведення екзамену. В ротовій рідині визначали активність альфа-амілази за методом Каравея, вміст загального білка - методом Бенедикта, концентрацію малонового діальдегіду за методом І.Д. Стальної та Т.Г. Гарішвілі (1977), вміст окислювально модифікованих білків за методикою Є.Є. Дубініної та Г.Є. Поротова (1995). Для оцінки ситуативної та особистісної тривожності використовували опитувальник Спілбергера-Ханіна, для визначення типу реагування особистості - 16-факторний особистісний опитувальник Кеттелла. Статистичний аналіз проводили з використанням критерію t Стьюдента та коефіцієнта кореляції Пірсона.

Нами виявлено, що за умов психоемоційного стресу активність альфа-амілази ротової рідини достовірно збільшилась на 7,7 % порівняно з контролем ($p < 0,05$). За цих умов інтенсивність окислювальної модифікації білків достовірно зменшилась в 1,6 рази порівняно з контролем ($p < 0,05$). Вміст малонового діальдегіду в ротовій рідині досліджуваних груп суттєво не відрізнявся ($p > 0,05$). Про стресогенний вплив емоційного напруження перед складанням екзамену свідчать дані опитувальника Спілбергера-Ханіна: ситуативна тривожність достовірно збільшилась в 1,3 рази ($p < 0,01$), тоді як особистісна тривожність суттєво не відрізнялась ($p > 0,05$).

Таким чином, психоемоційне напруження у молодих людей сприяє змінам складу ротової рідини, які характеризують активацію адаптивних механізмів організму.